Marko Vainionpää
toimitusjohtaja
Pohjanmaan Biolämpö Oy

Asiantuntijalausunto

18.11.2022

Eduskunnan talousvaliokunnalle

tav@eduskunta.fi

Asia: KAA 7/2021 vp **Turve on luokiteltava uusiutuvaksi**

Totean lausuntonani Turve on luokiteltava uusiutuvaksi -kansalaisaloitteesta seuraavan.

Taustastani
Olen Pohjanmaan Biolämpö Oy:n toimitusjohtaja. Yritykseni kotipaikka on Alavus. Toimitamme vuosittain kotimaisia puupolttoaineita noin 50.000 kuutiota vuodessa ja turvepolttoaineita noin 30.000 kuutiota lämpöä tarvitseville ja tuottaville asiakkaille. Lisäksi itse tuotamme lämpöä kahdessa omassa laitoksessa ja kuudessa asiakkaan omistamassa laitoksessa. Tuotamme itse omilla ja vuokramailla jyrsin- ja palaturvetta noin 30.000 kuutiota vuodessa. Turvetuotantoa olemme harjoittaneet vuodesta 1996. Lämpöyrittäjänä olen toiminut 18 vuotta. Yrityksemme työllistää omia ja yhteistyökumppaneiden kautta noin 40 työntekijää. Toimin Koneyrittäjät ry:n varapuheenjohtajana ja energiavaliokunnan puheenjohtajana sekä Bioenergia ry:n turvevaliokunnan jäsenenä.

Kansalaisaloitteesta
Soita on Suomessa yli 9 miljoonaa hehtaaria. Siitä valtaosa on suojeltu taikka ojitettuna metsätalouskäytössä. Vain hyvin pieni osa suoalasta on turvetuotannossa. Turvekerros kasvaa Suomessa. Sitä kerrostuu soilla noin 0,5 mm/vuosi. Kaikkiaan turve kasvaa Suomessa vuosittain enemmän kuin sitä on koskaan vuosittain käytetty tai käytetään. **Tästä näkökulmasta katsoen turve on uusiutuvaa polttoainetta samalla tavalla kuin puu**.

Kun metsää hakataan, niin se muuttuu vuosiksi hiilinielusta päästölähteeksi etenkin ns. avohakkuussa. Mutta kuitenkin suhteellisen lyhyessä ajassa paikalle syntyvä uusi puusto maaperineen palautuvat toimimaan hiilinieluna. Hakatun puuston myötä ilmakehään vapautuvan hiilen määrän korvaaminen kestää vähintään kymmeniä vuosia. On huomattava, että osa hakatun puun hiilestä sitoutuu pitkäikäisiin tuotteisiin. Suolla vastaava prosessi kestää pidempään. Turpeen nosto ja etenkin sen käyttö energiantuotannossa luonnollisesti vapauttaa tuotantoalueen sisältämän hiilen kymmenissä vuosissa ilmastoon. Ja ilmastoon päästetyn hiilen määrän sitominen takaisin tuotantoalueelle kestää hyvin pitkään. Mutta pian turvetuotannon loputtua alueesta kuitenkin muodostuu hiilinielu, kun suo ennallistetaan ja se alkaa kasvaa uudestaan taikka alueelle perustetaan metsä. Tällainen kohdekohtainen uusiutuvuuden tarkastelu on kuitenkin hedelmätöntä. Asia pitää tarkastella kansallisella tasolla.

Turve on / olisi erinomainen apu esimerkiksi käsillä olevan energiakriisin selättämisessä. Turvetuotannon avulla saisimme lisättyä polttoainemääriä, joista nyt on pulaa. Koska turve luokittelunsa takia kuuluu päästökaupan piiriin, on se korkeiden päästökauppamaksujen takia kallis polttoaine ja siksi puun käyttöä pitää lisätä melko voimakkaasti, koska polttamista energiantuotannossa ei voida nopeasti lopettaa eikä siinä Suomen kaltaisessa maassa erityistä järkeäkään olisi. Turpeen hyödyntämiseksi järkevästi energiakriisin ja sen seurausten lieventämiskesi, turpeen korkea hinta pitäisi saada alaspäin ja vakautettua määräajaksi. Näin sen käyttö voisi olla vakaata ja hallittua ilman ylikorkeita kustannuksia. Turpeen hintavakaudella ja hinnan kohtuullisuudella saisimme vähennettyä painetta lisätä puun polttoa ja saataisiin lisättyä

markkinoilla polttoaineen määrää sekä kohtuullistettua kuluttajien energialaskua. Myös turvetuotannon koneisto pysyisi huoltovarmuuden edellyttämässä toimintakunnossa, ja alan yritykset saisivat oikeudenmukaisemman siirtymäkauden kohti vähähiilisempää yhteiskuntaa. Myös kunnianhimoiset päästövähennystavoitteemme olisi silti mahdollista saavuttaa 2030 luvulla. Tällä tavoin tulisi toimia ainakin kaksi seuraavaa vaalikautta. Siinä voittaisivat kaikki. Kaiken tämän mahdollistaisi joko turpeelle asetettu **päästömaksukatto**. **Halvempi ratkaisu yhteiskunnan kannalta toki olisi luokitella turve uusiutuvaksi ja sitä kautta turpeen päästöoikeuskustannuksen saaminen kokonaan pois.** Turpeen aleneva käyttö, sikäli kun se yhteiskunnan tahtotila on, voitaisiin sitten varmistaa kansallisilla päätöksillä, esimerkiksi verotuksella. Hyvä puoli tässä ratkaisussa olisi myös se, että päätöksenteko pysyisi omissa käsissä. Myös fiskaalisesti tämä olisi suotuisa ratkaisu.

Alavudella 18.11.2022

Marko Vainionpää
toimitusjohtaja
Pohjanmaan Biolämpö Oy